

Tájékoztató a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférésről

Manuscript completed in April 2022

1st edition

Neither the European Union Agency for Asylum (EUAA) nor any person acting on behalf of the EUAA is responsible for the use that might be made of the information contained within this publication.

Print ISBN 978-92-9487-356-9 doi: 10.2847/161 BZ-08-22-121-HU-C

PDF ISBN 978-92-9487-336-1 doi: 10.2847/109 BZ-08-22-121-HU-N

© European Union Agency for Asylum (EUAA), 2022

Cover page photos: AlkeyPnferov, ©iStock, 2021; LukaTDB, ©iStock, 2021.

Reproduction is authorised provided the source is acknowledged. For any use or reproduction of photos or other material that is not under the EUAA copyright, permission must be sought directly from the copyright holders.

Tartalomjegyzék

Mit jelent a nemzetközi védelem?	3
Melyek a menekültügyi eljárás lépései?.....	4
Milyen jogok illetik meg a menekültügyi eljárás során?	8
Milyen kötelezettségei vannak?.....	10
Milyen következményekkel jár, ha nem működik együtt a hatóságokkal?	12
Értesítse a hatóságokat, ha	13

Mit jelent a nemzetközi védelem?

Mit jelent a nemzetközi védelem vagy menedékjog?

Európában a **menedékjogot nemzetközi védelemnek** nevezik.

Alapvető jog, hogy menedéket kérjen egy másik országban, mert hazájába való visszatérése veszélyes. Minden férfinak, nőnek és gyermeknek joga van ahhoz, hogy biztonságban és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása mellett éljen.

Menekülti jogállás

Menedékjogot akkor kérhet, ha az Ön élete vagy szabadsága veszélyben van a következők miatt:

- faji okok
- nemzeti hovatartozásvallás
- politikai meggyőződés
- egy bizonyos csoporthoz tartozás.

Kiegészítő védelem

Menedékjogot akkor is kérhet, ha Ön az alábbi helyzetek valamelyikében van:

- halálbüntetés vagy kivégzés fenyegeti, vagy
- kínzás vagy más embertelen bánásmód veszélye fenyegeti, vagy
- olyan fegyveres konfliktus sújtotta államból származik, amely a polgári lakosság életét és biztonságát fenyegeti.

Az Ön élete vagy szabadsága veszélyben lehet például a következő helyzetekben:

- fizikai vagy lelki erőszak,
- bántalmazás és büntetés az állami hatóságok részéről,
- diszkriminatív korlátozások.

Az Ön által félelmetesnek tartott helyzetnek az Ön alapvető emberi jogainak súlyos megsértését kell megtestesítenie.

Mindezek a veszélyek különböző módon érinthetik a férfiakat, nőket és gyermekeket.

Ezeket a veszélyeket okozhatja az állam, annak tisztviselőin keresztül, vagy okozhatják más, az államhoz vagy a hatóságokhoz nem tartozó személyek.

Menedékjogot csak akkor kaphat, ha az állam vagy az országa egyéb hatóságai nem képesek vagy nem hajlandók megvédeni Önt az Önt fenyegető veszélytől.

Melyek a menekültügyi eljárás lépései?

Hogyan kaphatok menedékjogot?

Miután tájékoztatta a hatóságokat arról, hogy menedékjogot kér, a hatóságok útmutatást nyújtanak majd Önnek a **menekültügyi eljárás során**. A menekültügyi eljárás az a folyamat, amelynek során eldől, hogy Ön megkapja-e a menedékjogot vagy sem. Ennek során alaposan megvizsgálják a menekülésének okait, valamint azt, hogy milyen kockázatokkal szembesülne, ha vissza kellene térnie az országába.

A menedékjog kérelmezését követően az eljárásnak több lépése van.

Először is a kérelmét nyilvántartásba kell venni.

Ez a következőket vonja maga után:

- Megkérjük, hogy mutassa be valamennyi személyazonossági okmányát.

- Személyes adatait összegyűjtik és elmentik a nemzeti rendszerben.

- Önt lefényképezik.

- Ujjlenyomatot vesznek Öntől.

- További információkat kérnek Önről és családjáról, az Európába utazásáról, valamint arról, hogy miért hagyta el az országát, és miért tart a visszatéréstől.

- Biztonsági okokból átvizsgálhatják Önt / a holmiját. Amennyiben motozásra kerül sor, azt egy azonos nemű személy végzi, tiszteletben tartva az Ön méltóságát és integritását. Személyes tárgyai az Ön tulajdonában maradnak, és azokat visszaadják Önnek.

- Ön orvosi vizsgálaton fog részt venni. Ez magában foglalhatja a karantént is, a betegségek terjedésének megakadályozása és mindenki egészségének védelme érdekében.

Ezek az eljárások mindenkire nézve általánosak, és az Ön kötelessége, hogy együttműködjön.

A hatósággal Ön által megosztott minden információt **bizalmasan kezelnek**. Ez azt jelenti, hogy az Ön által megosztott valamennyi információ az Ön beleegyezése nélkül nem kerül továbbításra.

Az Európai Unióban mindenki **egyéni**leg kérhet menedékjogot. Még akkor is, ha családjával együtt érkezett, egyedül is kérhet menedékjogot. Családjával együtt is nyújthat be kérelmet. A vizsgálat során figyelembe veszik az Ön és családtagjai által a menedékjog iránti kérelemre vonatkozóan megadott összes indokot. Ha alapos okból nem szeretné, hogy családtagjai megtudják, miért kér menedékjogot, és a kapcsolódó részleteket, akkor ezt jeleznie kell a menekültügyi hatóságoknak.

Az Európai Unió egyetlen tagállama felelős az Ön kérelmének elbírálásáért.

Európán belül Ön nem választhatja meg azt az országot, ahol menedékjogot kér. Ha menedékjog iránti kérelmet nyújt be, akkor azt várhatóan a lehető leghamarabb abban az országban kell megtennie, ahová először érkezik. A hatóságok határozzák meg, hogy melyik ország lesz felelős az Ön kérelmének megvizsgálásáért.

Ezt dublini eljárásnak nevezik. Fontos, hogy tájékoztassa a hatóságokat, ha él családtagja Európában. A dublini eljárás segítségével újraegyesítheti Önt ezzel a családtaggal, ha ő az e szabályokat alkalmazó országok valamelyikében tartózkodik.

Ön nem költözhet saját kezdeményezésére egy másik országba az eljárás lezárása előtt. Ha ezt megteszi, akkor visszakerül abba az országba, amelyik az Ön kérelmének elbírálásáért felelős.

A kérelem megvizsgálása

Önt meghívják egy **személyes meghallgatásra**, ahol felkérjük, hogy részletesen ismertesse, miért kér menedékjogot.

A személyes meghallgatást követően kérelmét elbírálják, és értesítik a **döntésről**. Ez azt jelenti, hogy a hatóságok közlik Önnel, hogy megkapta-e a menedékjogot vagy sem.

A döntés indokairól is tájékoztatják Önt.

Ha a kérelmét elutasítják, és úgy véli, hogy hiba történt, lehetősége van **fellebbezni** a határozat ellen.

Az eljárás egy későbbi szakaszában részletesebb tájékoztatást fog kapni, amennyiben az az Ön kérelme szempontjából releváns.

Mennyi ideig tart a vizsgálati eljárás?

A menekültügyi eljárás viszonylag sokáig tarthat, mivel a hatóságok a kérelme minden részletét ellenőrzik, majd döntenek a kérelméről. A rendes eljárás 6 és legfeljebb 21 hónap között lehet.

Az eljárások és határidők azonban eltérőek lehetnek, ha kérelmét egy különleges eljárás keretében bírálják el, például gyorsított eljárás, határ menti eljárás vagy elfogadhatósági eljárás keretében. Az Ön kérelmének elsőbbséget is biztosíthatnak. Ilyen esetekben a nemzeti menekültügyi hatóságok külön tájékoztatást adnak Önnek.

Fontos tudni, hogy a döntésre való várakozás időszaka időnként érzelmileg nehéz lehet.

Az Európai Unióban minden 18 év alatti személy **gyermeknek** minősül. A gyermek mindenek felett álló érdeke és jóléte az elsődleges szempont a gyermek biztonságának, jólétének, szociális fejlődésének stb. biztosítása érdekében a menekültügyi eljárás minden szakaszában.

Hogyan kaphatnak menedékjogot az engem kísérő gyermekeim?

Ha gyermekeivel együtt érkezik, egyetlen kérelmet nyújthat be a saját és 18 év alatti gyermekei számára. Bizonyos körülmények között a gyermekei önállóan is nyújthatnak be menedékjog iránti kérelmet. További részletekért érdeklődjön a nemzeti hatóságoknál.

18 év alatti vagyok, szülő vagy más felelős felnőtt nélkül.

Ha Ön 18 év alatti, és egyedül van, szülő vagy más felelős felnőtt nélkül, akkor Ön **kísérő nélküli kiskorúnak** minősül. Ha ez Önre vonatkozik, tájékoztassa a nemzeti hatóságokat, és kérjen további támogatást.

Milyen jogok illetik meg a menekültügyi eljárás során?

A menedékjog iránti kérelmét elbíráló uniós országban maradhat.

A menedékjog iránti kérelem benyújtása jogot biztosít arra, hogy ott maradjon a kérelem lezárásáig.

Helyzetétől függően szállást, ételmezt vagy ételmezt szolgáltatásra szánt pénzt, alapvető és szükséges orvosi ellátást, valamint szociális támogatást kap majd. A nemzeti hatóságok további tájékoztatást nyújtanak Önnek a jogosultságairól.

Kérhet tolmácsot.

Ha az állami hatóságok olyan nyelven kommunikálnak Önnel, amelyet nem ért, kérhet tolmácsot. A tolmácsért nem kell fizetnie. A személyes meghallgatáson egy olyan tolmács lesz jelen, aki az Ön által ismert nyelven beszél.

A tolmács segít Önnek az állami hatóságokkal való kommunikációban, azonban kizárólag az Ön kérelmét érintő kérdésekben. A tolmács semleges és tiszteletben tartja a titoktartási kötelezettséget; a tolmács senkinek sem kedvez, nem osztja meg senki mással az Ön által elmondottakat, és nincs befolyása az Ön kérelmének elbírálására.

Azonnal tájékoztassa az állami hatóságokat, ha nem érti a tolmácsot. Kérdezhet a saját tolmács igénybevételének lehetőségéről is.

Bármikor felteheti kérdéseit; joga van a tájékoztatáshoz.

Ha bármi nem egyértelmű az Ön jogait, kötelezettségeit, az eljárást, a határidőt, a kérelem aktuális státuszát vagy a kérelemmel kapcsolatos egyéb kérdéseket illetően, a hatóságokhoz és az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságához (UNHCR) fordulhat.

Ön további tájékoztatást kap a menekültügyi eljárással kapcsolatban, valamint az Ön ügyével kapcsolatos konkrét információkat is.

Ön ügyvédet fogadhat.

Az ügyvéd olyan személy, aki jogi segítséget, tanácsadást és segítséget nyújt, valamint a hatóságok előtt képviseli az Ön személyét. Az ügyvéd például segíthet a menedékjog iránti kérelmével, a menekültügyi eljárással, a hivatalos kommunikációval stb. kapcsolatban. Az ügyvéd független az állami hatóságoktól, és Ön jogosult ügyvéddel konzultálni.

Az ügyvéd ingyenesen biztosítható. További információért forduljon a nemzeti hatóságokhoz.

Ezen túlmenően a hatóságoktól mindig kérhet ingyenes jogi és eljárási tájékoztatást. A nem kormányzati szervezetek is adhatnak ilyen tájékoztatást.

Ha már van ügyvédje vagy bármilyen jogi segítséget kap, vagy bármilyen változás történik e tekintetben, tájékoztassa a hatóságokat a részletekről (az ügyvéd személyes adatairól vagy a változás részleteiről), hogy a hatóságok folyamatosan tájékoztathassák az ügyvédjét a kérelméről.

A menekültügyi eljárás bármely szakaszában felveheti a kapcsolatot és kommunikálhat az UNHCR-rel vagy partnerszervezeteivel.

Az UNHCR védi a menedékkérők és menekültek érdekeit. Emellett jogi segítséget és tanácsot nyújt az Ön kérelmének tisztességes és hatékony elbírálásához kapcsolódóan.

Az UNHCR részt vehet interjúkon, fellebbezési meghallgatásokon vagy írásos beadványokat nyújthat be a menedékjog iránti kérelemmel kapcsolatban.

Az UNHCR elérhetőségei és a menekültügyi eljárással kapcsolatos információk az Ön országától függően az UNHCR honlapján található: *webpage <https://help.unhcr.org/>*

Ön kérhet támogatást, ha azt fontolgatja, hogy önkéntesen visszatér hazájába.

A menekültügyi eljárás során bármikor kérhet támogatást az országába való önkéntes visszatéréshez.

Ha vissza szeretné vonni a nemzetközi védelem (menedékjog) iránti kérelmét, forduljon a hatóságokhoz. Ha visszavonja a kérelmét, többé nem lesz joga menedékkérőként maradni.

Az önkéntes visszatéréssel és az esetlegesen igénybe vehető támogatással kapcsolatban további információkért forduljon a hatóságokhoz.

Az eljárás lefolytatásához szüksége van különleges segítségre?

Ha Önnek különleges szükségletei vannak, vagy például pszichikai, fizikai vagy szexuális erőszakot élt át, vagy egyéb nehézségei vannak, például fogyatékossága vagy súlyos betegsége, erről tájékoztatnia kell a menekültügyi hatóságot. A hatóság tovább vizsgálja a helyzetét, és szükség esetén további garanciákat és támogatást nyújthat. Ennek körében például több időt biztosíthatnak Önnek, vagy arra szakosodott személyzetet jelölnek ki az ügyével való foglalkozásra. Ön kérheti azt is, hogy férfi vagy női ügyintéző és tolmács hallgassa meg, ha a menedékjog iránti kérelmének okai miatt egyébként nehezen tudná magát teljes mértékben kifejezni.

Milyen kötelezettségei vannak?

Önnek együtt kell működnie a hatóságokkal.

Az Ön érdeke, hogy együttműködjön az állami hatóságokkal, kommunikáljon velük, válaszoljon a kéréseikre, eleget tegyen az előírásaiknak, és kövesse az eljárás lépéseit. Ez lehetővé teszi a hatóságok számára, hogy megfelelően megvizsgálják a kérelmét.

Kérés esetén személyesen kell megjelennie a hatóságok előtt.

Előfordulhat, hogy a kérelmével kapcsolatban találkozókra hívják be.

Minden olyan időpontban, amikor a hatóságoktól üzenetet, levelet vagy egyéb értesítést kap, amelyben dátumot és időpontot jelölnek meg, részt kell vennie, hogy kérelmét megfelelően megvizsgálhassák. A megadott napon és időpontban meg kell jelennie.

Mondjon igazat. Az Ön által elmondottak nagyon fontosak az Ön kérelmének hitelessége szempontjából. Ezért legyen őszinte, adjon teljes, pontos és helyes tájékoztatást személyazonosságáról, családjáról, származási országáról, arról, hogy miért hagyta el hazáját, és miért nem tud oda visszatérni.

Ha valamit nem tud, vagy nem emlékszik valamire, azt világosan mondja meg; ne próbáljon meg kitalálni egy választ.

Tájékoztatnia kell a hatóságokat a lakcímében és elérhetőségeiben bekövetkezett minden változásról.

A hatóságoknak el kell tudniuk érni Önt a menedékjog iránti kérelmével kapcsolatban, például azért, hogy találkozóra hívják vagy tájékoztassák a kérelméről. Ezért fontos, hogy a hatóságok rendelkezzenek az Ön helyes és aktuális címével és elérhetőségi adataival, hogy Önnel bármikor kapcsolatba tudjanak lépni.

Ha Önnek megváltozott a címe, az e-mail címe vagy a telefonszáma, erről a lehető leghamarabb tájékoztatnia kell a hatóságokat a megfelelő kommunikációs eszközök igénybe vételével. Érdeklődjön a hatóságoknál, hogy új elérhetőségi adatait például ajánlott levélben kell-e elküldenie, amely tartalmazza az új címét, vagy egy külön űrlap kitöltésével.

Ne feledje, hogy nem hagyhatja el, illetve nem kísérelheti meg elhagyni azt az uniós országot, amely az Ön kérelmének elbírálásáért felelős. Ha egy központban kap szállást, a kérelem elbírálásának ideje alatt nem hagyhatja el a központot a szükséges engedély nélkül.

Be kell mutatnia a kérelmét alátámasztó valamennyi dokumentumot, hogy a lehető legjobban alátámassza az Ön által elmondottakat vagy bejelentetteket.

Ezek közé tartoznak a következők.

Személyazonosító okmányok:

Útlevel, személyi igazolvány, iskolai igazolvány, születési anyakönyvi kivonat, vezetői engedély, házassági anyakönyvi kivonat, családi könyv, katonai igazolvány, bármilyen munkaviszonyra vonatkozó igazolás, bizonyítványok,

Az Ön helyzetével kapcsolatos dokumentumok:

Bírósági ítéletek, elfogatóparancsok, rendőrségi nyomozati jelentések, egyéb rendőrségi vagy bírósági dokumentumok, fenyegető vagy figyelmeztető levelek, újságcikkek (beleértve a konkrét nevekre való hivatkozást), keresztelési bizonyítvány, politikai párttagságról szóló igazolvány, fényképek, a közösségi médiában közzétett bejegyzések, orvosi vagy pszichológiai dokumentáció stb.

Nem kell benyújtania olyan dokumentumokat, amelyek általános információkat tartalmaznak az országáról. A menekültügyi hatóságok tisztában vannak az Ön országának általános helyzetével.

Fontos, hogy lehetőség szerint eredeti dokumentumokat mutasson be.

Nem szabad megsemmisítenie vagy eltüntetnie semmilyen személyazonossági okmányt. Nem tarthat vissza semmilyen releváns dokumentumot. Nem szabad benyújtania hamis vagy hamisított dokumentumot.

Ha nincs Önnél semmilyen benyújtandó dokumentum, a meghallgatás során magyarázza meg az okokat. Ha lehetséges, kérje meg barátait vagy rokonait, hogy küldjék el Önnek ezeket, amennyiben ezzel nem sodorják veszélybe Önt vagy saját magukat.

Milyen következményekkel jár, ha nem működik együtt a hatóságokkal?

Ha alapos okok miatt nem tud eleget tenni valamelyik kötelezettségének, haladéktalanul tájékoztassa a hatóságokat az okokról.

Ellenkező esetben, ha megszegi a kötelezettségeit, az különböző következményekkel járhat. Azt is kockáztatja, hogy elveszíti menedékkérőként birtokolt jogait.

Kérelmét visszavontnak tekinthetik vagy úgy tekinthetik, hogy Ön attól elállt.

Ha az állami hatóságok úgy vélik, hogy Ön már nem kér védelmet, a menekültügyi eljárást leállíthatják, és elveszítheti menedékkérői státuszát az illetékes uniós tagállamban, valamint az összes kapcsolódó jogát.

Ez például akkor fordulhat elő, ha Ön megfelelő engedély nélkül hagyta el az országot vagy a befogadóközpontot, vagy ha a hatóságok nem tudnak kapcsolatba lépni Önnel.

Ez negatívan befolyásolhatja az Ön kérelmét.

Ha személyazonosságával vagy kérelmével kapcsolatban félrevezető információkat ad meg, vagy megsemmisíti vagy meghamisítja az iratokat, az negatívan befolyásolhatja a menedékjog iránti kérelmének elbírálását.

Értesítse a hatóságokat, ha

egy családtagja eltűnt

Ha családtagját (családtagjait) keresi, értesítse a hatóságokat. A hatóság segíthet megtalálni őket.

Ha különleges orvosi segítségre van szüksége

Tájékoztassa a hatóságokat, ha egészségügyi problémái vannak, ha terhes, vagy ha a múltban valaha is erőszakot alkalmaztak Önnel szemben.

Ön orvosi segítséget kaphat.

Panaszt tehet a menekültügyi eljárással kapcsolatban, ha úgy véli, hogy az alábbi események bármelyike történt Önnel

- Bármely jogát megsértették.
- Megszegték az eljárási szabályokat.
- Bármely állami hatóság helytelenül vagy etikátlanul bánt Önnel.

Az Ön érdeke, hogy ezeket a kérdéseket a lehető leghamarabb felvetesse. A panasz nem jelent fellebbezést a menedékjog iránti kérelmében hozott döntéssel szemben. Panaszt a menedékjog iránti kérelméről szóló határozat meghozatala előtt is be lehet nyújtani.

A panaszt Ön nyújthatja be:

- személyesen a hatóságok hivatalában.
- írásban, postai úton vagy e-mailben, esetleg egy külön formanyomtatványon, a hatóság hivatalos postacímére vagy e-mail címére.
- ügyvédjén keresztül, ha van ügyvédje.
- az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságán keresztül.

Publications Office
of the European Union

